

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Haku

Erityisavustus korkeakouluille korkeakoulujen kehittämishankkeisiin 08.09.2016 - 31.10.2016 16:15

Hakijan nimi

Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy

Osoite

PI 4000
00079 METROPOLIA

Sähköposti

kirjaamo@metropolia.fi

Puhelinnumero

09 31036195

 Annan suostumukseni hakemusta koskevien päätösten sähköiseen tiedoksiintoon.

Haettava summa

672 585,00 €

Avustusta koskevat tiedot

Hankkeen nimi/Käyttötarkoitus

SOTKA - Sote-satelliittikoulutus alueelliseen työvoima- ja koulutustarpeeseen vastaavana ja yhteistyötä tiivistävänä konseptina

Lyhyt kuvaus käyttötarkoituksesta

Hankkeessa tuotetaan sote-alan pienille erityisaloille satelliittikoulutuskonsepti, joka vastaa muuttuviin työvoimatarpeisiin maakuntien sote-alueilla. Konsepti edistää korkeakoulutuksen saavutettavuutta maakunnissa kustannustehokkaasti sekä tukee työn ja opiskelun yhteensovittamista, joustavia opintopolkuja ja koulutuksesta työelämään siirtymistä. Konsepti uudistaa oppimista, hyödyntää digitaalisia oppimisympäristöjä sekä vahvistaa ammattikorkeakoulujen ja työelämän yhteistyötä.

Haettava summa

672 585,00 €

Avustuksen suunniteltu käyttöaika

01.03.2017 - 29.02.2020

Lisätiedot asiakkaasta

Toimintayksikkö / Aliorganisaatio

Hakemuksen yhteyshenkilö ja yhteystiedot

Riitta Lumme
Yliopettaja, Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sähköposti

riitta.lumme@metropolia.fi

Puhelin

040 334 1301

Internetsivut

www.metropolia.fi

Hankesuunnitelma

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tarvekuvaus

Bioanalyytikoista, suuhygienisteistä, toimintaterapeuteista, röntgen- ja ensihoitajista on pulaa alueilla, joilla koulutusta ei ole tarjolla. Näiden, volyymiltaan pienten tutkintojen koulutusvastuut ovat rakenneuudistuksessa keskittyneet muutamiin amk:hin. Metropolia on käynnistänyt vuonna 2015 yhteistyössä neljän amk:n ja paikallisten työelämäkumppaneiden kanssa alueelliset, monimuotoiset bioanalyttikkojen, röntgenhoitajien ja suuhygienistien satelliittikouluskokeilut, joita halutaan arvioinnin pohjalta kehittää ja konseptoida levitettävään muotoon. Yhteistyö edistää korkeakoulutuksen saavutettavuutta maakunnissa (maakunta- ja sote-uudistus), koulutuksesta työelämään siirtymistä sekä koulutuksen, työelämän ja ympäröivän yhteiskunnan vuorovaikutusta. Yhteistyö tukee koulutuksen digitaalisten toteuttamistapojen ja oppimisympäristöjen uudistamiseen tavalla, jossa opiskelijälähtöisyys ja työelämävalmiudet korostuvat opetuksessa, oppimisessa ja opiskelijoiden ohjauksessa (Arene 2016).

Tavoitteet

Tavoitteena luoda sote-satelliittikoulutuksen konsepti, joka vastaa työelämän muuttuviin tarpeisiin maakuntien sote-alueilla.

- Kehittää ops:ia vastaamaan entistä paremmin alueellisiin työelämätarpeisiin.
- Kehittää satelliittikoulutusten opiskelijavalintaa tukemaan maakuntien sote-alueille tarvittavan asiantuntijaosaamista saamista ja palvelujen saatavuuden turvaamista.
- Tukee työn ja opiskelun yhteensovittamista, joustavia opintopolkuja, opintojen nopeampaa suorittamista ja koulutuksesta työelämään siirtymistä.
- Uudistaa oppimista, hyödyntää digitaalisia oppimisympäristöjä sekä vahvistaa ammattikorkeakoulujen ja työelämän yhteistyötä.
- Edistää kustannustehokkaasti korkeakoulutuksen saavutettavuutta maakunnissa.
- Edistää opiskelupaikanhakijoiden tasa-arvoista ja yhdenvertaista mahdollisuutta päästä koulutukseen eri puolella Suomea.

Toteutustapa

1. Arvioidaan ja kehitetään ops:ien työelämävastaavuutta yhdessä työelämän, opiskelijoiden ja amk:jen kanssa.
2. Kehitetään opiskelijavalintoja mahdollistamaan valinta koulutuksiin niiltä alueilta, joilla on työvoimavajetta.
3. Arvioidaan käynnissä olevia satelliittikoulutuksia ja hyödynnetään kokemukset alkavissaa koulutuksissa yhdessä työelämän, amk:n ja opiskelijoiden kanssa (koulutuksesta työelämään siirtyminen, joustavat opintopolut, työ+opiskelu, laadukkaat ja digitaaliset oppimisympäristöt sekä opiskelija- ja työelämälähtöisyys).
4. Toteutetaan satelliittikoulutuksia yhteiskehittelyprosessina:
  - Etelä-Pohjanmaan shp:n kanssa Seinäjoella (ensihoitajat)
  - Saimaan amk:n ja Etelä-Karjalan sote-piirin kanssa Lpr:ssa (toimintaterapeutit)
  - Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Carean kanssa Kotkassa (suuhygienistit)
  - Päijät-Hämeen sote-huollon kuntayhtymän kanssa Lahdessa (ensihoitajat)
  - Lapin amk:n ja Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoksen kanssa Kemissä ja Rovaniemellä (bioanalyttikot)
  - Centria-amk:n kanssa Kokkolassa (bioanalyttikot)
  - Kajaanin amk:n ja Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoksen kanssa Kajaanissa (bioanalyttikot)
6. Arviointitutkimus satelliittikoulutuksen toimivuudesta ja vaikutuksista opiskelijoiden, työelämän ja amk:jen kanssa: yhteistyön toimivuus, alueellisen koulutustasa-arvon toteutuminen, uudenlaiset tavat toteuttaa koulutusta digitaalisesti sekä yhteistyössä työelämän ja amk-verkoston kanssa, opiskelijoiden valmistuminen, osaaminen ja työllistyminen erityisesti yhteistyöalueelle.
7. Kehitetään levitettävissä oleva satelliittikoulutuksen konsepti sote-alalle perustuen arviointitutkimukseen. Varmistetaan jatkuvuus (koulutustarveseuranta, toimijoiden roolit, rahoitus, jatkuva kehittäminen).
8. Suunnitellaan toimintakonseptin jatkohyödyntäminen amk-tutkintokoulutuksessa vaihtoehtoisena ja joustavana oppimispolkuna ja toisen asteen koulutusyhteistyössä.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Haetaanko avustusta usean yhteisön hankkeeseen?

Ei

Yhteistyötahot

Muut keskeiset yhteistyökumppanit

Metropolia arvioi käynnissä olevia satelliittikoulutuksia yhdessä opiskelijoiden, amk-verkoston ja työelämän kanssa.

Arvioinnin tuloksia hyödynnetään uusien satelliittikoulutusten kehittämisessä. Käynnissä olevien koulutusten arvioinnit toteutetaan:

- Lapin amk:n, Länsi-Pohjan shp:n kuntayhtymän, Lapin shp:n ja Pohjois-Suomen laboratorokeskuksen liikelaitoksen kanssa Kemissä ja Rovaniemellä: bioanalyttikko ja röntgenhoitaja
- Centria-amk:n ja Keski-Pohjanmaan shp:n kanssa Kokkolassa: bioanalyttikko ja röntgenhoitaja
- Kajaanin amk:n ja Kainuun sote-huollon kuntayhtymän ja Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoksen kanssa Kajaanissa: bioanalyttikko ja röntgenhoitaja
- Saimaan amk:n ja Etelä-Karjalan sote-piirin kanssa Lpr:ssa: röntgenhoitaja ja suuhygienisti

Uusien satelliittikoulutusten järjestämisessä yhteistyö-amk:t osallistuvat opiskelijoiden rekrytointiin, järjestävät tilat ja tarjoavat mahdollisuuksien mukaan opettajia satelliittikoulutuksiin ostopalveluina.

Työelämäkumppanit toimivat asiantuntijoina OPS:n ja konseptin kehittämisessä, harjoittelu- ja työelämäyhteistyöpaikkojen tarjoajina ja ohjaajina sekä mahdollisuuksien mukaan kouluttajina satelliittikoulutuksissa ostopalveluina.

Uudet satelliittikoulutukset:

- Etelä-Pohjanmaan shp:n kanssa Seinäjoella: ensihoitaja
- Saimaan amk:n ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden korkeakoulun kanssa Lappeenrannassa: toimintaterapeutti
- Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa Lahdessa: ensihoitaja
- Lapin amk:n ja Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoksen kanssa Kemissä ja Rovaniemellä: bioanalyttikko
- Centria-amk:n kanssa Kokkolassa: bioanalyttikko
- Kajaanin amk:n ja Pohjois-Suomen laboratorikeskuksen liikelaitoksen kanssa Kajaanissa: bioanalyttikko

Metropolia koordinoi hanketta, vastaa konseptin kehittämisestä ja arvioinnista sekä koulutusten toteuttamisesta yhteistyössä amk-verkoston, työelämäkumppaneiden ja opiskelijoiden kanssa.

Kohderyhmä

- Satelliittitutkintojen potentiaaliset hakijat alueilta, joilla on työvoimavaje.
- Satelliittikoulutusten opiskelijat
- Satelliittikoulutusten järjestäjät ja opettajat, jotka toteuttavat sote-satelliittikoulutuksia tai hyödyntävät hankkeessa kehitettyä konseptia muilla aloilla.
- Maakuntien sote-alan palveluntarjoajat ja työnantajat
- Väilillisenä kohderyhmänä sote-palvelujen käyttäjät, joiden näkökulmasta palvelujen saatavuus paranee.

Aikataulu

2017: Opiskelijavalintojen kehittäminen. Käynnissä olevien satelliittikoulutusten arviointi ja konseptin yhteiskehittäminen.

Toimintaterapeuttien koulutuksen käynnistys Lpr:ssa ja ensihoitajien Lahdessa.

2018: Ensihoitajakoulutuksen käynnistys Seinäjoella. Bioanalytiikan koulutus Kajaani, Kokkola, Kemi ja Rovaniemi. Arviointi ja yhteiskehittäminen.

2019: Koulutukset jatkuu. Vaikutusten arviointi. Konseptin valmistuminen ja levitys.

2020: Tulosten koostaminen ja raportointi.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tulokset ja vaikutukset

Tulokset

- Satelliittikoulutuskonsepti ja valintakoeprosessi, joka on levitettävissä sote-alan eri tutkintoihin.
- Konseptoinnin, amk- ja työelämäyhteistyön myötä satelliittikoulutuksista tulee kustannustehokkaita, laadukkaita ja ketteriä.
- Digitaaliset ja työelämälähtöiset oppimisympäristöt ja työn opinnollistaminen tukevat koulutuksesta työelämään siirtymistä, opintojen joustavaa suorittamista, työn ja opiskelun yhteensovittamista sekä opintojen nopeuttamista.
- Työelämälähtöisyyden (koulutustarve) ja tiiviin työelämäyhteistyön ansiosta opiskelijat työllistyvät alueen työpaikoille sujuvasti.
- Uudet, tutkintoon johtavat toimintaterapian ja ensihoidon satelliittikoulutukset
- Uudistettu, tutkintoon johtava bioanalytiikan satelliittikoulutus
- 110 aloittanutta opiskelijaa, jotka tulevat yhteistyöalueelta.

Hankkeen vaikutuksena maakuntiin saadaan riittävästi sote-erikoisalojen osaajia sekä palvelujen laatu ja saatavuus paranee alueellisesti.

Tulosten hyödyntäminen

Satelliittikoulutukset tulevat osaksi Metropolian, amk- ja työelämäverkoston toimintaa. Metropolia seuraa yhteistyössä aluetoimijoiden kanssa aktiivisesti sote-alan erityisalojen työvoimatarpeita ja sopii tarpeen mukaan satelliittikoulutusten järjestämisestä alueilla.

Satelliittikoulutuskonsepti ja opiskelijavalintamenettely tuoteistetaan niin, että konsepti on siirrettävissä myös muihin kuin hankkeessa mukana olleisiin sote-alan tutkintoihin ja sitä voidaan hyödyntää myös muilla aloilla. Konsepti on kaikkien ammattikorkeakoulujen käytettävissä.

Satelliittikoulutusta jatkohyödynnetään amk-tutkintokoulutuksessa vaihtoehtoisena ja joustavana oppimispolkuna sekä välineenä toisen asteen koulutusyhteistyössä.

Hankkeen tuloksista viestitään aktiivisesti hankkeen aikana ja sen jälkeen amk:den ja työnantajien tilaisuuksissa, seminaareissa ja konferensseissa sekä alan julkaisuissa.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Miten hanke vastaa hakulmoituksessa esitettyihin hakukohtaisiin myöntöperusteisiin?

SOTKA-hanke tukee hallitusohjelman kärkihankkeen 3 tavoitteita pidentää työuria ja nopeuttaa siirtymistä työelämään. SOTKA:ssa tuotetaan sote-alalle satelliittikoulutuskonsepti ja kehitetään siihen liittyviä opiskelijavalintoja niin, että niiden avulla vastataan ketterästi maakuntien sote-alueiden muuttuviin työvoimatarpeisiin, ja tuetaan hakijoiden yhdenvertaista mahdollisuutta päästä koulutukseen (korkeakoulutuksen alueellinen saavutettavuus). Satelliittikoulutusten opiskelijat sitoutetaan alueen työnantajiin opiskeluaikana tiiviin työelämäyhteistyön avulla.

Kärkihankkeen 3 mukaisesti SOTKA:ssa tuetaan opintojen joustavaa ja nopeampaa suorittamista sekä työn ja opiskelun yhdistämistä panostamalla erityisesti laadukkaisiin, digitaalisiin oppimisympäristöihin, mm. verkko- ja simulaatio-opetuksen puitteissa, työn opinnollistamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen opiskelija- ja työelämälähtöisyyteen.

SOTKA-hanke pohjautuu pienten sote-tutkintojen koulutuksesta vastaavien ja muiden eri puolilla Suomea toimivien amk:jen sekä työnantajien välisen koulutusyhteistyön vahvistamiselle (osavastuut kohdassa Muut keskeiset yhteistyökumppanit). Hanke kytkeytyy amk:jen strategioihin aluekehittämisen, työvoimatarpeisiin vastaamisen, oppimisympäristöjen sekä opiskelija- ja työelämälähtöisyyden vahvistamisen tavoitteiden kautta. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arenen laatiman kannanoton (2014) mukaan amk:t ovat vahvasti sitoutuneet sote-alueiden kehittämiseen.

Hankkeella on hyvät mahdollisuudet kehittää ja vakiinnuttaa innovatiivinen koulutuskonsepti. Metropolia käynnisti sote-alan tutkintoon johtavat satelliittikoulutuskokeilut 2015. SOTKAssa arvioidaan ja hyödynnetään näiden kokeilujen tuloksia, kehitetään satelliittikoulutuksia edelleen ja pilotoidaan niitä eri sote-tutkinnoissa. Satelliittikoulutuksille on vahva tilaus työelämäkumppaneilta ja amk-verkosto on valmis vastaamaan haasteeseen sote-alan erityisosaajien palvelujen varmistamiseksi eri puolilla Suomea.

Miten hanke vastaa hakulmoituksessa esitettyihin, ministeriöstä myönnettävien avustusten yleisiin perusteisiin?

Hanke tukee sosiaalisesti kestävästä kehityksestä edistämällä sote-alan erityisalojen korkeakoulutuksen saavutettavuutta ja osaajien saatavuutta maakunnissa. Hanke tukee taloudellisesti kestävästä kehityksestä tuottamalla alueellisesti kustannustehokasta koulutusta. Oppimisen kehittäminen tukee työurien pidentämistä, opintojen nopeampaa suorittamista, työelämään siirtymistä sekä työn ja opiskelun yhteensovittamista.

Opiskelijat, amk:t ja työelämän edustajat kehittävät yhdessä sote-alan erityisalojen ops:a ja koulutusta, mikä vahvistaa osallisuutta ja alueellista yhteisöllisyyttä. Sote-alan satelliittikoulutuksissa vahvistetaan tulevien ammattilaisten osaamista edistää kestävästä kehityksestä, sukupuolten välistä tasa-arvoa, moninaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Sote-alan opiskelijat, työntekijät ja asiakkaat ovat monikulttuurisia. Hanke vahvistaa monikulttuurisuuden näkyvyyttä ja hyödyntämistä sekä monikulttuurisuusosaamista, osallisuutta ja tasa-arvoa yhteiskunnassa.

Muuta

Arviointitutkimus: Satelliittikoulutuskonseptin kehittämisen tutkimusaineistoa kerätään jo käynnissä olevista satelliittikoulutuksista ja vuonna 2017 alkavista koulutuksista. Informantteja ovat työelämäyhteistyökumppanit, koulutusta toteuttavat opettajat, muu tukihenkilöstö ja opiskelijat. Tutkimusaineistoina käytetään myös koulutuksen aikana syntyviä kirjallisia dokumentteja (esim. sopimukset, muistiot, opiskelijapalautteet). Tuloksia käytetään konseptin kehittämiseen ja kuvaamiseen.

Talousarvio

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Kustannusarvio		
Henkilöstökulut	658 336,00 €	
Toimitilakulut	64 167,00 €	
Ulkopuoliset palvelut	231 917,00 €	
Muut kulut		
- Matka- ja majoituskulut	6 417,00 €	
Yhteensä	960 837,00 €	

Listaa tehtävät, joissa henkilön vuositulot sivukuluineen tai palkkio ylittää 80.000 euroa

Rahoitussuunnitelma		
OKM:ltä haettava avustus	672 585,00 €	
Oma rahoitus	288 252,00 €	
EU-rahoitus		
Muu julkinen rahoitus		
Yksityinen rahoitus		
Lainat		
Muu rahoitus		
Yhteensä	960 837,00 €	70.00%

Hakukohtaiset kysymykset

Hakemuksen aihealue
Ammattikorkeakoulutus

Hyväksynät

31.10.2016 UUSITALO JORMA

Hakemus on hyväksytty yhteisön allekirjoitussääntöjen mukaisesti

Liitteet

Otsikko	Tiedosto	Päiväys
Osallistuvien yhteisöjen sopimus	Liite SOTKA.pdf	30.10.2016